

definities en afkortingen bedrijfskunde

rein lemmens

5 juni 2002

1 afkortingen

afkorting	betekenis
PLC	product life cycle
TW	toegevoegde waarde
CF	cash flow
AF	auto financiering
RTV	rentabiliteit van het totaal vermogen
REV	rentabiliteit van het eigen vermogen
NIM	nationale investeringsmaatschappij
FIFO	first in, first out
LIFO	last in, first out
ABC	activity based costing
JIT	just in time
LP	
NHW	netto huidige waarde
IRR	internal rate of return = inwendige rendementsgraad
OP	orderpenetratiepunt of ontkoppelpunt
EOQ	economic order quantity = economische lotgrootte
MRP	material requirements planning = materiaalbehoefteplanning
CPM	critical path method
ES	earliest start
LC	latest completion
FF	free float
TF	total float
PERT	project evaluation and review technique
MPM	meta potentiaal methode
VMS	vroegst mogelijke startdatum
LTS	laatst toegelaten startdatum
CO	correctief onderhoud
PO	preventief onderhoud
IO	inspectief onderhoud
BOM	bill of materials
MMT	maintenance management tool
OR	
UMS	universal maintenance standards
TQC	total quality control
EFQH	european foundation for quality management
IKZ	integrale kwaliteitszorg
MMMM(M)	materiaal, methode, machine, mens (, management)
SPC	statistical process control

TB	tolerantiebreedte
COQ	cost of quality
COC	cost of conformance
CONC	cost of non-conformance
SORA	symptoom - oorzaak - remedie - actie
PDCA	plan - do - check - action
QFD	quality function deployment
HOQ	house of quality
CR	customer requirements
DR	design requirements

2 definities

definitie 1 *duurzaam ondernemen*

het integreren van de belangen van alle stakeholders in een lange-termijn visie

definitie 2 *productlevenscyclus, PLC, product life cycle*

embryonale fase → introductiefase → vroege groei → late groei → maturiteit → verval

definitie 3

- *productcategorie (p. 2 - 6)*
alle producten die door alle concurrenten op de markt gebracht worden en die, ondanks verschillen, voldoen aan dezelfde noden van de klantengroep. vb: auto's
- *productsubcategorie (p. 2 - 6)*
alle producten die door concurrerende firma's gemaakt worden, maar die een meer homogene groep vormen doordat zij inspelen op meer specifieke noden van de klanten dan dat dit bij de productcategorie het geval was. vb: personenwagens, sportauto's of vrachtwagens

definitie 4 *target costing*

ontwikkelingsidee waarbij de kosten, opgedeeld in deeltkosten voor de verschillende componenten, die uit het proces te voorschijn komen voor iedereen een doel vormen om naar te streven en te verbeteren.

definitie 5

- *externe middelen (p. 3 - 1)*
alles wat de onderneming van buitenuit gebruikt of verbruikt. vb: grondstoffen, verbruiksgoederen, diensten in onderaanneming
- *interne middelen*
  - *die in de loop van het jaar verbruikt worden. vb: arbeid, reclame*
  - *die in de onderneming bewaard blijven. vb: gebouwen, rollend materieel, machines*

definitie 6

- *algemene boekhouding*
een op regelmatige tijdstippen (bv. jaarlijks) gemaakt overzicht (balans) van de diverse aanwendingen en bronnen. bovendien wordt er nagegaan hoeveel winst/verlies de onderneming heeft gemaakt over een bepaalde periode.
de functie van de algemene boekhouding bestaat erin, zo werkelijkheidsgetrouw als mogelijk, de waarden en de verandering van de waarden binnen de onderneming of zaak weer te geven, en eventueel te tabelleren. deze waarden betreffen enerzijds bezittingen en vorderingen (aanwendingen) en anderzijds verplichtingen en kapitaal (bronnen)
- *industriële boekhouding*
een nauwkeurige registratie van de verschillende kostenelementen teneinde de kostprijs te kunnen analyseren en eventueel te verlagen

definitie 7

- *zaaktheorie*
de zaaktheorie maakt een onderscheid tussen het vermogen van de onderneming en het vermogen van de eigenaars van de onderneming.
- *dubbele boekhouding*
Each item of an itemized list begins with an
- *command.* alle elementen die de onderneming ter beschikking worden gesteld, bestaan uit bezittingen en vorderingen (B) die hun oorsprong vinden in aangegane schulden, hetzij t.o.v. de eigenkapitaalbezitters aan wie de onderneming toebehoort (S_e), hetzij t.o.v. derden (S_d). Hierbij geldt steeds:

$$B = S_e + S_d$$

definitie 8 balans

geeft de toestand van een onderneming weer op een bepaald ogenblik.

definitie 9

- *actief*
het gebruik van de bronnen of bezittingen. aanwendungen
- *passief*
de bronnen of de schulden waarop de onderneming steunt. bronnen

definitie 10

- *liquiditeitsgraad*
de mate waarin de bestanddelen min of meer snel in geld kunnen omgezet worden, zonder de continuïteit van de voorgenomen bedrijfsactiviteit in gedrang te brengen
- *eisbaarheidsgraad*
de mate waarin de schulden al dan niet vlug in de tijd eisbaar zullen zijn

definitie 11

- *vastliggende of vaste activa*
koopkracht die vastligt voor meerdere bedrijfscycli. vb: gebouwen, machines
- *vlottende of courante activa*
  - *realiseerbare of omzetbare middelen*
middelen die op relatief korte termijn, in principe na verloop van een bedrijfscyclus waar vrijkomen. vb: voorraden en klanten.
  - *liquiditeiten of beschikbare waarden*
activa onmiddelijk als koopkracht beschikbaar is. vb: kas, bank, postrekening

definitie 12

- *eigen vermogen (p. 3 - 6)*
permanent vermogen, eigen of maatschappelijke middelen, zuiver vermogen
  - *kapitaal*
vermogen dat door de aandeelhouders verschaft wordt
  - *reserves*
winsten die in de onderneming blijven
- *vreemd vermogen*
  - *schulden op lange en middellange termijn*
alle schulden met looptijd langer dan één jaar

- *schulden op korte termijn*
vb: leveranciers, lonen, belastingen, te verdelen winst

definitie 13 *going concern waarde*

de soliditeit die de onderneming bereikt heeft of verder tracht uit te bouwen

definitie 14

- *balanswaarheid*
waarheidsgetrouw beeld
- *balanseenheid*
vergelijkbaarheid over jaren heen
- *balansklaarheid*
eenduidige formele en materiële presentatie

definitie 15

- *geflatteerde balans oftewel window dressing*
balans met overgewaardeerde balansposten
- *gedeprecieerde of gedeflatteerde balans*
balans met ondergewaardeerde balansposten

definitie 16

- *debiteren*
  - *het inschrijven van een bedrag op de linkerzijde van een bepaalde rekening*
  - *toename in activa en kosten*
  - *afname in passiva en opbrengsten*
- *crediteren*
  - *het inschrijven van een bedrag op de rechterzijde van een bepaalde rekening*
  - *afname in activa en kosten*
  - *toename in passiva en opbrengst*

definitie 17

- *rekening (p. 3 -17)*
een staat per vermogensbestanddeel waarop alle desbetreffende wijzigingen worden genoteerd. de rekening heeft als doel de chronologische weergave te vormen van de vermogensbestanden
- *grootboek*
de ganse verzameling gehanteerde rekeningen in een bepaalde onderneming
- *journaal of dagboek*
bevat een chronologische inschrijving van alle handelsverrichtingen
- *jaarrekening (p. 3 - 10)*
  - *balans*
geeft een overzicht van het vermogen waarover de onderneming beschikt
  - *resultatenrekening*
het behaalde resultaat over de beschouwde periode. hoe het vermogen van de onderneming werd aangewend. ze geeft de winst of het verlies gedurende een bepaalde periode weer. de opbrengsten worden tegenover de kosten gesteld, die gemaakt werden om die opbrengsten te verwerven.

- *toelichting*
die bepaalde posten van de balans en de resultatenrekening verder detailleert

definitie 18 *rentabiliteit*

verhouding tussen het rendement en het vermogen aangewend om dat rendement te behalen

$$\text{rentabiliteit} = \frac{\text{rendement}}{\text{aangewend vermogen}}$$

definitie 19

- *functionele of afdelingsgewijze indeling*
de omzet wordt t.o.v. de kosten van de omzet geplaatst
- *indeling naar kostensoorten*
de totale kosten van de periode worden t.o.v. de verkochte prestaties (omzet) gesteld, vermeerderd met de eindvoorraad en verminderd met de beginvoorraad.

definitie 20 *staat van verwerking van de resultaten (p. 3 - 33)*

onderdeel van de jaarbalans waarop wordt aangeduid welk deel van de winst/het verlies wordt toegevoegd/onttrokken aan het eigen kapitaal en welk deel wordt uitgekeerd aan/gedragen door de kapitaalverschaffers.

2.1 hoofdstuk 4: financiële analyse en financiering

definitie 21

- *horizontale of tijdsanalyse (p. 4 -1)*
het vergelijken van de opeenvolgende balans en resultatenrekeningen om de evolutie in de tijd te volgen
- *verticale of structuuranalyse*
de diverse posten van de balans en resultatenrekening worden procentueel uitgedrukt om de structuur van activa, passiva en resultaten te analyseren.
- *vermogenstroom- en cash flow-analyse*
deze laat toe te bepalen uit welke bronnen de onderneming geld aantrekt en waarvoor dit vermogen wordt gebruikt. zo kan de financierings- en investeringspolitiek van de onderneming beoordeeld worden.
- *ratio-analyse*
ratio's zijn verhoudingen van getallen uit de balans en resultatenrekening. zij laten toe een beter inzicht te krijgen dan mogelijk uit analyse van de naakte balans- en resultatenrekeningposten.

– belangrijkste kengetallen i.v.m. de financiële structuur en financiering

- * *current ratio of liquiditeitsratio*
drukt de relatieve belangrijkheid van het bedrijfskapitaal uit

$$\text{current ratio} = \frac{\text{vlottende activa}}{\text{vreemd vermogen op korte termijn}}$$

- * *voorraadrotatie of omloopsnelheid*
hangt van drie factoren af:
  - voorraden
  - leverancierskrediet
  - klantenkrediet

$$\text{voorraadrotatie} = \frac{\text{omzet aan kostprijs}}{\text{gemiddelde voorraad (per jaarperiode)}}$$

- * *klantenrotatie*
omloopsnelheid van het klantenkrediet

$$\text{klantenrotatie} = \frac{\text{omzet aan kostprijs}}{\text{gemiddeld klantenkrediet}}$$

- * *leveranciersrotatie*
omloopsnelheid van het leverancierskrediet

$$\text{leveranciersrotatie} = \frac{\text{aankopen}}{\text{gemiddeld leverancierskrediet}}$$

- * *solvabiliteitsratio*
geeft een aanduiding over de waarschijnlijke bekwaamheid om, bij een eventuele liquidatie, uit de opbrengsten van de activa, alle schulden af te lossen.

$$\text{solvabiliteitsratio} = \frac{\text{eigen vermogen}}{\text{vreemd vermogen}}$$

- * *schuldenratio*
de financiële afhankelijkheid

$$\text{schuldenratio} = \frac{\text{vreemd vermogen}}{\text{totaal vermogen}}$$

– belangrijkste kengetallen i.v.m. het rendement en de rentabiliteit

* toegevoegde waarde

de verhoging van de waarde van een product dat geproduceerd wordt door de onderneming

$$T.W. = \text{bedrijfsopbrengsten} - \text{intermediair verbruik}$$

het intermediair verbruik verschilt van de bedrijfskosten in die zin dat enkel externe middelen in rekening gebracht worden

* cash flow

maatstaf ter beoordeling van de mate waarin de onderneming erin slaagt haar activiteit te financieren met interne financiële middelen. de geldmiddelen die de onderneming via haar normale activiteiten kan verkrijgen en die niet moeten besteed worden aan de normale bedrijfstituitgaven.

$$CF = \text{Nettowinst} + \text{Afschrijvingen}$$

* autofinanciering

als de cash flow gelijk is aan datgene dat de onderneming had kunnen bewaren, dan vertegenwoordigt de autofinanciering datgene dat de onderneming werkelijk bewaard heeft.

$$AF = \text{cash flow} - \text{dividenden}$$

* rentabiliteit van het totaal vermogen

de verhouding van de batige resultaten over een bepaalde periode en het in dezelfde periode ingezette vermogen

$$R.T.V. = \frac{\text{winst van het boekjaar} + \text{financiële kosten}}{\text{eigen vermogen} + \text{vreemd vermogen}} \quad (1)$$

$$= \frac{\text{posten XI + V van de resultatenrekening}}{\text{balanstotaal}} \quad (2)$$

$$= \frac{\text{winst} (+ \text{financiële kosten})}{\text{omzet}} \times \frac{\text{omzet}}{\text{totaal vermogen}} \quad (3)$$

$$= \text{winstmarge} \times \text{omloopsnelheid vermogen} \quad (4)$$

* rentabiliteit van het eigen vermogen

de verhouding tussen het, in een bepaalde periode, ingezette eigen vermogen en de in die periode behaalde winst

$$R.E.V. = \frac{\text{winst van het boekjaar}}{\text{eigen vermogen}} \quad (5)$$

$$= \frac{\text{post XI van de resultatenrekening}}{\text{passiefposten I tot VI van de balans}} \quad (6)$$

$$= R.T.V. \times \text{financiële hefboom} \quad (7)$$

$$= \text{winstmarge} \times \text{omloopsnelheid} \times \text{financiële hefboom} \quad (8)$$

$$= R.T.V. + (R.T.V. - i) \cdot \frac{VV}{EV} \quad (9)$$

definitie 22 bedrijfskapitaal of rollend fonds of financiële zekerheidsmarge

het deel van het eigen vermogen en het vreemd vermogen op lange termijn dat na de financiering van de vaste activa overblijft ter financiering van de vlottende activa

definitie 23

• aandeel

bewijs van mede-eigenaar

– aandeel aan toonder

vrij en op ieder moment overdraagbaar

- *aandeel op naam*
aan de overdraagbaarheid kunnen beperkende voorwaarden verbonden worden

definitie 24

- *dividenden*
deel van de winst dat uitbetaald wordt aan de aandeelhouders
- *bonusaandeel*
vergoeding van de aandeelhouders door het uitkeren van extra aandelen

definitie 25 *kapitaalsverhoging* *aantrekken van nieuwe eigen middelen*

- *aandelenemissie*
uitgeven van nieuwe aandelen om te verkopen aan nieuwe aandeelhouders
- *zelffinanciëring*
extra geld aantrekken van de huidige aandeelhouders

definitie 26 *agio of uitgiftepremie* *het verschil tussen de nominale waarde en de uitgifteprijs van aandelen*

definitie 27

- *langdurig vreemd kapitaal*
  - *obligaties*
lange termijn schuldvorderingen met daaraan gekoppelde vaste, contractuele vergoedings- en aflossingsverplichtingen
    - * *onderhandse plaatsingen*
    - * *publieke uitgiften*
  - *converteerbare obligatielening*
een obligatielening die aan bepaalde voorwaarden en vanaf een bepaalde datum en binnen voorziene periodes, converteerbaar of omzetbaar is in aandelen indien de houders dit wensen.
  - *hypothecaire leningen*
langdurige leningen tegen onderpand van terreinen en/of gebouwen
  - *leasing overeenkomst*
huur voor gehele economische levensduur met afkoopmogelijkheid. onderhoud voor rekening van lessee.
- *kortstondig vreemd kapitaal*
  - *leverancierskrediet*
betalen binnen een bepaalde periode na levering
  - *korte bankkredieten*
meestal voor een vast bedrag.
  - *rekening-courantkrediet*
slechts een krediet limiet.
  - *factoring*
doorverkoop van klantenkredieten aan factormaatschappijen.

2.2 hoofdstuk 5: kostprijsystemen

definitie 28

- *structuurbeslissingen*
beslissingen op lange termijn, hebben dikwijls betrekking op “vaste kosten” en worden weinig frequent genomen
- *beheersbeslissingen*
beslissingen op korte termijn, veelvuldige dagelijkse besluiten.

definitie 29

- *vaste kosten*
kosten die binnen bepaalde grenzen onafhankelijk zijn van de bedrijfsdrukte
- *variabele kosten*
  - *proportioneel*
evenredig met bedrijfsdrukte
  - *degressief*
minder dan evenredig, vooral in de zone van zeer lage bedrijfsdrukte
  - *progressief*
meer dan evenredig, vooral in zone van zeer hoge bedrijfsdrukte

definitie 30

- *directe kosten*
kosten die rechtstreeks toewijsbaar zijn aan de kostendragers of aan de “calculatie-objecten”
- *indirecte kosten*
kosten die gemaakt worden ten behoeve van het productieproces, maar die niet onmiddellijk toewijsbaar zijn.

definitie 31

- *FIFO*
berekeningswijze van de directe materiaalkost waarbij men de oudste voorraden aan historische kostprijs als verkocht beschouwt
- *LIFO*
berekeningswijze van de directe materiaalkost waarbij men de jongste voorraden aan historische kostprijs als verkocht beschouwt
- *gemiddelde aankoopprijs*
- *vervangingswaarde*
- *standaardprijs*
voor ieder materiaal wordt een bepaalde prijs vastgelegd voor één jaar.

definitie 32

- *directe loonkosten*
lonen die rechtstreeks aan de kostendragers kunnen toegewezen worden
- *indirecte loonkosten*
lonen die niet rechtstreeks aan de kostendragers kunnen toegewezen worden
  - *toeslagmethode*
de indirecte kosten worden toegekend evenredig met de directe kosten (weinig zinvol)
    - * *primitieve toeslagmethode*

- *toewijzing op basis van directe loonkosten*

$$\text{toeslag}\% = \frac{\text{indirecte kosten}}{\text{directe lonen}} \times 100$$

- *toeslag per eenheid eindproduct*
slechts van toepassing als er slechts één product of een klein aantal zeer verwante producten geproduceerd worden
- *toeslag op basis van directe materiaalkosten*

$$\text{toeslag}\% = \frac{\text{indirecte kosten}}{\text{directe materiaalkosten}} \times 100$$

- *toeslag op basis van directe kosten*

$$\text{toeslag}\% = \frac{\text{indirecte kosten}}{\text{directe lonen} + \text{directe materiaalkosten}} \times 100$$

- * *verfijnde toeslagmethode*
men hanteert tegelijkertijd meerdere verdeelsleutels
- *kostenplaatsmethode (methode der homogene centra)*
houdt rekening met het beslag dat de producten op de productiemiddelen leggen
  - * *hoofdcentra*
hebben een rechtstreekse functie in de productie en distributie
  - * *hulpcentra*
oefenen hun activiteit uit om één of meer hoofdcentra in werking te houden
kosten worden bijgevoegd bij die van de hoofdcentra
  - * *complementaire centra*
oefenen een activiteit uit ten voordele van het geheel der andere centra
kosten worden rechtstreeks als verlies naar de resultatenrekening gevoerd

definitie 33 *afschrijvingen*

1. *afschrijvingen noemt men de geleidelijke verrekening van de investeringskost der duurzame productiemiddelen (vaste activa) in de kostprijs van de afgewerkte producten.*
2. *afschrijvingen vormen een compensatie voor de waardevermindering van de duurzame productiemiddelen*
3. *afschrijvingen zijn een desinvestering of recuperatie van de vastgelegde sommen*

definitie 34

- *investeringskost*
alle uitgaven, nodig voor de aanschaffing van een duurzaam productiemiddel
- *residuwaarde*
de marktprijs op het einde van de gebruiksduur. (dikwijls verwaarlozen vanwege klein en onzeker)
- *afschrijvingsperiode*
minimum van:
  - *fysische of technische levensduur*
levensduur bepaald door slijtage
  - *economische levensduur*
de tijd gedurende dewelke het productiemiddel onder economisch verantwoorde voorwaarden uitgebaat kan worden.
- *afschrijvingsmethode*

- *rechtlijnige afschrijving*
vast bedrag per jaar

$$A = \frac{I}{n} = p \times \frac{I}{100}$$

- *versnelde afschrijving*

- * *vast percentage op de boekwaarde of double declining balance*
de boekwaarde van een kapitaalgoed is de investeringskost verminderd met het totaal gecumuleerd afschrijvingsbedrag.
opm: als bedrag lineaire schrijving > dan vast percentage op boekwaarde, overschakelen op lineair
- * *Sum-of-year's-digits methode*

$$A = \frac{n - i + 1}{\sum_{i=1}^n i}$$

- *vertraagde afschrijving (stijgend bedrag per jaar)*
bij langzame ingebruikname of langzame winstrealisatie
- *afschrijving in verhouding tot prestatie*
als de gebruiksduur rechtstreeks evenredig is met de afgeleverde productie.

definitie 35

- *klassieke totale kostprijs (full cost, absorptieprijs)*
men tracht alle kosten, incl verkoopkosten, aan een bepaald product toe te rekenen
komt enkel voor als historische totale kostprijs
- *industriële kostprijs*
enkel productiekosten, geen verkoops- en algemene kosten
komt enkel voor als industriële standaardkostprijs
- *evenredige kostprijs*
enkel kosten die evenredig zijn met de hoeveelheid van ieder product
komt enkel voor als evenredige standaardkostprijs

definitie 36

- *historische totale kostprijs*
vertegenwoordigt het totaal der offers, uitgedrukt in monetaire eenheden, die gedaan werden voor fabricage en verkoop van een product
- *industriële standaardkostprijs*
kostprijs van een product, voor een bepaalde periode op voorhand berekend, op basis van voorziene prijzen en kostenbudgetten
- *evenredige standaardkostprijs of marginale kost of direct cost*
de kostprijs die enkel de kosten door de productie van één eenheid zelf verwekt, bevat
  - *doodpunctdiagramma (break-even chart)*
grafische voorstelling van de relatie tussen de grootheden omzet, kosten en resultaat

$$\text{resultaat} = \text{omzetcijfer} - \text{kosten} \quad R = OC - C$$

$$C(q) = K + k(q)$$

dood punt: punt waarop de inkomsten net de kosten dekken

- *resultaatmaximalisatie*

definitie 37 activity based costing

kostenberekeningssysteem gebaseerd op activiteiten: de productiekost is gelijk aan de som van alle geconsumeerde activiteiten

definitie 38 *target costing* (p. 5 - 37)

kostenberekeningssysteem om eerder de kosten te plannen en te reduceren dan te controleren.

- *concurrent engineering*
tegelijkertijd uitvoeren en permanent op mekaar afstemmen van product- en procesontwerp
- *value-engineering of waarde-analyse*
zoeken naar de verschillende mogelijkheden om de waarde van een product voor de consument te verhogen
- *target-cost-matrix*
geeft aan in welke mate de verschillende onderdelen van het productconcept bijdragen tot de verwezenlijking van de door de klant gewenste functies.
- *cost-tables of kostentabellen*
databanken met kosteninformatie over de verschillende product- en productvariabelen die de kostprijs kunnen beïnvloeden

2.3 Hoofdstuk 6: economisch model

definitie 39 *schaduwkost*

de marginale toename/afname van het optimale ondernemingsresultaat wanneer de capaciteit van een bepaalde afdeling vermeerderd/verminderd wordt met een eenheid.

definitie 40 *verstrekkingprijs of transfer price*

de som van alle meerkosten en alle kosten van de elders onttrokken capaciteitseenheden nodig om dit niveau te bereiken

de prijs waaraan halfproducten en eindproducten aan de volgende afdeling verstrekt worden.

2.4 hoofdstuk 7: budgettering en kasplanning

definitie 41 *budget of begroting*

een raming van inkomsten en uitgaven die men in een toekomstige periode denkt te realiseren.

de formele, cijfermatige uitdrukking voor een toekomstige periode van de objectieven en doelstellingen van een onderneming en de daaruit vloeiende plannen en politieken

definitie 42 *previsioneel beleid*

een beleidstijl waarbij bewust, permanent en op gecoördineerde wijze beslissingen genomen worden, gecontroleerd worden en gecorrigeerd worden in functie van een op voluntrustische grondslag in de toekomst geprojecteerde visie van de onderneming

definitie 43

- *gewone begroting*
(in openbare sector) heeft betrekking op jaarlijks terugkerende activiteiten
- *buitengewone begroting*
(in openbare sector) heeft betrekking op kapitaalsverrichtingen

definitie 44 *hoofdbudget of masterbudget*

het geheel van productieplan, verkoopbudget en voorraadpolitiek

definitie 45 *kasplanning*

een raming per maand van de inkomsten en uitgaven voor de volgende 12 maanden

definitie 46 *investering*

een operatie waarbij men zich verbindt tot een reeks van uitgaven waarvan men hoopt dat ze aanleiding zullen geven tot een reeks van inkomsten

2.5 hoofdstuk 8: investeringsanalyse

definitie 47 *samengestelde interesten*

men spreekt van samengestelde interesten wanneer de verworven interesten na iedere periode bij het kapitaal gevoegd worden om op hun beurt interesten op te brengen.

definitie 48 *actualistie*

het bepalen van de huidige waarde P van een kapitaal F op het einde van periode n , rekening houdend met de rentevoet i .

definitie 49 *annuïteit*

waarde op een bepaald tijdstip van een reeks gelijke uitgaven/inkomsten, gespreid over een periode.

definitie 50 *pay-back periode, terugbetalingstermijn*

de tijdspanne die nodig is om de uitgave te recupereren

definitie 51 *netto huidige waarde of net present value*

vergelijking van de ganse inkomstenstroom met de ganse uitgavenstroom inclusief het investeringsbedrag

definitie 52 *profitability index of benefit-cost-ratio*

opbrengst t.o.v. investeringsbedrag

definitie 53 *internal rate of return of inwendige rendementsgraad*

de actualisatievoet r die het NHW nul maakt